

IV. Brdské vrcholy, pojem Brdy

Nacházíme se na vrcholu **Třemošné** (také Velké Třemošné) v **nadmořské výšce 778,6 m**. Přesto, že tato hora dala jméno nejvyššímu a nejrozsáhlejšímu geomorfologickému okrsku Brd, **Třemošenské vrchovině**, není zdaleka jejím vrcholem nejvyšším. V Brdské vrchovině najdeme hned 12 kopců, které přesahují dokonce výšku 800m, všechny leží v **podcelku Brdy**. V okrsku **Třemošenské vrchoviny** se nachází **Tok** (865m)- **nejvyšší hora Brd i Středočeského kraje** a dále hory **Praha** (863m), **Malý Tok** (844m), **Bohutínský vrch** (843m), **Hradiště** (840m), **Brdce** (839m), **Na pateráku** (836m), **Koruna** (832m), **Jordán** (826m) a **Peterák** (813m). I další hory zde převyšují Třemošnou (Malý Peterák, **Houpák**, **Kočka**, **Hlava**, **Plešec**, **Březový vrch**). V okrsku **Třemšínské vrchoviny** pak najdeme další dvě hory, které výšku 800m překonávají – známý **Třemšín** (827m) a vrch **Nad Maráskem** (801m) a další tři také Třemošnou převyšují (**Křemel**, **Holý v.**, **Na Burku**).

Pro Brdskou vrchovinu, která je budována extrémně odolnými horninami, jež dobře vzdorují erozi, jsou **typické spíše nevýrazné vrchy**, kde jen s obtížemi hledáme jejich skutečný vrchol – dobrým příkladem je např. samotný Tok, ale i většina dalších nejvyšších vrchů. Stává se, že v případě některých hor je uváděna i nižší výška, než činí jejich skutečně nejvyšší bod (*tak třeba vrch Koruna je uváděn s výškou 831,6m, přičemž jeho nejvyšší bod má výšku 837m*). V zásadě tyto disproporce nejsou velké a nemají větší význam. Některé vrchy, jakkoli vysoké, jsou vůči svému okolí natolik nevýrazné, že v mapách ani nebývají vyznačeny (*např. Bohutínský vrch, 843m; Na pateráku, 836m*), některé dokonce ani nemají pojmenování (*třeba kóta 831,8m nedaleko vrchu Praha, kóta 718,8m u Teslín a řada dalších*).

Naopak **několik hor je skutečně výrazných**, nepřehlédnutelných a snadno identifikovatelných. Takovými jsou například **Plešivec** (654m), **Studený v.** (660m), **Jinecké hřebeny** (721m), **Třemšín** (827m), **Štěrbina** (753m), **Kočka** (790m), **Houpák** (794m), **Kamenná** (736m), **Vlč** (602m), **Beran** (684m), **Brda** (773m), **Vojna** (667m) a právě **Třemošná**. Některé kopce snadno identifikujeme spíše podle staveb a konstrukcí na jejich vrcholu – to je příklad třeba **Prahy** (863m) a **Písku** (691m) s věžemi radarů, nebo **Sádky** (709m) či **Na Burku** (786m), nebo známého **Cukráku** (411m) s radiokomunikačními konstrukcemi. I **Svatá Hora** (586m) nad Příbramí je výrazná především díky poutnímu areálu, umístěnému v těsném okolí jejího vrcholu. **Ostatně i samotné jméno Brdy, které vzniklo jako označení pro pohoří s táhlými, zalesněnými hřebety bez význačnějších dominant, dobře charakterizuje povahu a tvářnost tohoto pohoří.** Na žádné hoře v Brdech nenajdeme **rozhlednu**. Výjimkou je Třemšín, kde však technický stav rozhledny vylučuje její využití, radiokomunikační věž **Na skále** (672m) u Železného Újezdu, která slouží i jako rozhledna a bývalá **zeměměřičská věž na Studeném vrchu** na Hřebenech, která byla na rozhlednu adaptována, dokonalému výhledu však částečně brání vzrostlý les.

Právě **Třemošná, která je dominantou širokého okolí a například kotlinu města Příbrami převyšuje až o 290m, si nepochybně takovou stavbu zaslouží.** Rozhled z ní by poskytl nejen dokonalý výhled na **město**, jeho okolí a **Brdy**, ale za dobrého počasí i na většinu našich **pohraničních pohoří** a dokonce i na **Alpy**. Vybudování rozhledny na Třemošné lze určitě doporučit.